

Onderwerp
Vaststelling Omgevingsbeleid 2020

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Deze herziening van het Omgevingsbeleid betreft zowel een verbetering op het huidige Omgevingsbeleid als een eerste versie van het Omgevingsprogramma, het betreft een grotendeels beleidsneutrale omzetting. En een aantal beleidsrijke aanpassingen op klimaat en circulair.

Provinciale Staten hebben ook het ontwerp herziening Omgevingsbeleid 2021 ontvangen waarin op een groter aantal onderwerpen beleidsaanpassingen worden voorgesteld. Waaronder wonen, ruimtelijke kwaliteit, bedrijventerreinen, externe veiligheid en molenbiotopen.

De omgevingsvisie:

Op 1 april 2019 is de Omgevingsvisie van de Provincie Zuid-Holland in werking getreden. Vanaf dat moment wordt deze visie modulair aangepast. Met de voorliggende verbetering krijgt het coalitieakkoord doorwerking in de omgevingsvisie. Deze aanscherping is toegezegd aan PS in de 'Koersnotitie' en de Lange Termijn Agenda Omgevingsbeleid. De aanpassingen in de visie betreffen op hoofdlijnen de volgende punten:

- Aangescherpte ambities. De huidige 6 ambities zijn vervangen door de 7 ambities uit het coalitieakkoord. De toelichtende teksten liggen dichtbij de teksten uit het coalitieakkoord en/of de gewijzigde begroting.
- Aangescherpte sturingsfilosofie. Het kopje 'bestuurlijke kwaliteit en samenwerking' is toegevoegd aan het hoofdstuk. Hier zijn de uitgangspunten van het programma Beter Bestuur bij gebruikt. De bestaande sturingsprincipes zijn explicieter gepositioneerd als bedoeld voor de fysieke leefomgeving en het sturingsprincipe 'effectief en betrouwbaar' is toegevoegd.
- Daarnaast zijn er twee modules met beleidsaanpassingen die integraal in deze verbetering meegaan: Klimaatadaptatie en Circulair Zuid-Holland. Betreft nu beperkte aanpassingen voor circulair. Op de ambities voor klimaat volgen deze nog. De voornaamste aanpassingen vinden plaats op een aantal beleidskeuzes en beperkt in de Omgevingsverordening.
- Omgevingskwaliteit wordt in de nieuwe versie niet benoemd als 'een van de centrale doelen' van het omgevingsbeleid omdat onduidelijk is wat precies bedoeld wordt. Het staat in de nieuwe versie als volgt genoemd: "De provincie streeft naar een optimale wisselwerking tussen gewenste ruimtelijke ontwikkelingen en een goede omgevingskwaliteit." Dit begrip zal nader uitgewerkt worden en van betekenis voorzien zodat het daadwerkelijk als doel van het omgevingsbeleid kan dienen als onderdeel van de Monitor Leefomgeving.

- Verbeterde opbouw van het document. Lange stukken tekst over de uitgangspunten voor de fysieke leefomgeving hebben aparte hoofdstukken gekregen, waardoor de eerste 5 hoofdstukken makkelijker te lezen zijn en logischer op elkaar volgen.
- Verbeterde beleidskeuzes. De bestaande beleidsbeslissingen uit de Omgevingsvisie worden redactioneel verbeterd en geactualiseerd. Een overzicht is opgenomen in bijlage 3. In deze verbeterderslag wordt ook de aansluiting op de begroting meegenomen. Zie kopje 'koppeling omgevingsbeleid en begroting'.

Aansluiting omgevingsbeleid en begroting

In de gewijzigde begroting 2020 is aangekondigd dat het Omgevingsbeleid en de begroting toegroeien naar een situatie waarin zij 1 op 1 op elkaar aansluiten. Hierbij zijn de beleidsprestaties uit de gewijzigde begroting als uitgangspunt genomen en de beleidskeuzes zijn daar zoveel mogelijk op aangepast. In enkele gevallen is het echter wenselijk om aanpassingen te doen in de begroting. Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk meegenomen in de Begroting 2022 nadat het Omgevingsbeleid definitief is vastgesteld.

Het omgevingsprogramma

In de Koersnotitie is aangekondigd dat een Omgevingsprogramma wordt opgesteld, als beleidsuitwerking van de (verbeterde) Omgevingsvisie. Het Omgevingsprogramma omvat de maatregelen waarmee GS invulling geven aan de ambities en beleidskeuzes die in de Omgevingsvisie zijn opgenomen. De maatregelen kunnen verder worden uitgewerkt naar acties in uitvoeringsplannen.

Het Omgevingsprogramma is opgebouwd langs de lijn van ambities, beleidsdoelen en beleidskeuzes uit de Omgevingsvisie en wordt onderdeel van het digitaal raadpleegbare Omgevingsbeleid.

In het Ontwerp-Omgevingsprogramma is de beleidsuitwerking van beleidsdoel 5.3 (Leven met water) nog niet opgenomen. Conform afspraak met de waterschappen wordt de uitwerking van dit beleidsdoel pas in het Omgevingsprogramma ingevoegd ná vaststelling van het Regionaal Waterprogramma. Door uitstel van het Nationaal Waterprogramma is vaststelling van het Regionaal Waterprogramma pas voorzien in het eerste kwartaal van 2022.

Het advies van de Provinciale Adviescommissie Leefomgeving

Op verzoek van Gedeputeerde Staten heeft de Provinciale Adviescommissie Leefomgeving (PAL) geadviseerd op het Omgevingsbeleid. Het voorstel is om op de volgende wijze navolging aan deze adviezen te geven:

De PAL adviseert om samen met (gebieds)partners te werken aan gebiedsgericht beleid.

Gedeputeerde Staten zijn bezig om hier meer invulling aan te geven dit zal op termijn ook een plek krijgen in het Omgevingsprogramma.

De PAL adviseert om in te zetten op een goede omgevingskwaliteit. Gedeputeerde Staten zullen hier in de monitor leefomgeving meer invulling aan geven.

De PAL adviseert om de kwaliteit van bodem, water, lucht en biodiversiteit te herstellen. Hierbij zouden de Sustainable Development Goals van de biosfeer als afwegingskader opgenomen kunnen worden. Hier zal bij de doorontwikkeling van de monitor leefomgeving en de leefomgevingstoets invulling aan gegeven worden voor zover dat al niet het geval is.

De PAL adviseert om het digitale instrumentarium beter te benutten. Op dit moment zijn de digitale raadpleegomgeving voor beleid (obzh.nl) de digitale langetermijn agenda voor het omgevingsbeleid (lta.zuid-holland.nl) en de monitor leefomgeving in beta beschikbaar. Het is de bedoeling om deze na de zomer allemaal op een basisniveau beschikbaar te hebben.

De PAL adviseert om de interne en externe processen te verbeteren. Er zal gekeken worden hoe meer invulling te geven aan de mogelijkheden voor participatie. Daarnaast zullen plannings van beleidswijzigingen beter op elkaar worden afgestemd.

Juridisch advies over verwijzingen naar beleidsstukken vanuit de Omgevingsverordening

Er is een extern juridisch advies opgesteld naar aanleiding van de volgende toezeggingen bij het vrijgeven van de ontwerp wijzigingsverordening op 25 november 2020:

-Een extern juridisch advies over de algemene grondslag in art. 6.10 van de Omgevingsverordening wordt als bijlage aangeleverd bij de statenvoorstellen bij de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening die na inspraak worden toegezonden aan de staten. Hierbij wordt ook aandacht gegeven aan de bestaande constructies in het Omgevingsbeleid.

-De formulering in art. 6.10 zal op basis van een extern advies worden herzien ten behoeve van de helderheid en concretisering na inspraak, maar voorafgaand aan de vaststelling van de Omgevingsverordening.

Het advies gaat over de Omgevingsverordening onder de Omgevingswet, de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV). In essentie is het advies om zo min mogelijk vanuit de verordening naar beleid te verwijzen. Dit heeft geleid tot de volgende aanpassingen in zowel de ZHOV als onder huidig recht in de Omgevingsverordening Zuid-Holland (OVZH):

- 1) de verwijzing vanuit de verordening naar de maatregelen wonen in het Omgevingsprogramma wordt geschrapt. Ook de maatregel sociaal wonen in het Omgevingsprogramma komt te vervallen;
- 2) de verwijzing vanuit de verordening naar de tabellen van de 3 hectare kaart in het Omgevingsprogramma wordt geschrapt, evenals de mogelijkheid voor GS om in die tabellen nadere aanwijzingen te geven over onder meer bebouwingsdichtheid en het aantal woningen. De tabellen verhuizen van het Omgevingsprogramma naar een bijlage in de Omgevingsverordening.

In de Herziening 2021 komen de onderwerpen sociaal wonen en optimalisatie van woningbouwplannen (o.a. bebouwingsdichtheid) terug met een nieuw voorstel voor een regeling in de verordening.

De overige verwijzingen naar beleid in de huidige Omgevingsverordening Zuid-Holland worden vanwege de nog beperkte looptijd nu niet meer aangepast. In de ZHOV onder de Omgevingswet wordt dit wel gedaan.

Inhoud

Formele bevoegdheid van Provinciale Staten

Provinciale Staten zijn op basis van de Ontgrondingenwet, de Scheepvaartverkeerswet, de Waterwet, de Wegenwet, de Wegenverkeerswet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet bodembescherming, de Wet luchtvaart, de Wet milieubeheer, de Wet natuurbescherming, de Wet ruimtelijke ordening en de Planwet verkeer en vervoer, de Omgevingswet bevoegd tot het vaststellen van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening.

Het Omgevingsbeleid draagt bij aan alle maatschappelijke opgaven waar de provincie een bijdrage in levert. Het beleid omvat al het provinciale beleid met als uitzondering de kwaliteit van het lokaal bestuur,

De financiële doorwerking van het omgevingsbeleid vindt plaats via de begroting. Daarom worden beleid en begroting zoveel mogelijk in overeenstemming gebracht. Dit maakt de samenhang inzichtelijker en vergroot de sturingsmogelijkheden.

De inwerkingtreding van de beleidsaanpassingen die in de concept Omgevingsvisie worden uitgewerkt, is beoogd voor de zomer van 2021. Tot het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet valt de ontwikkeling van het Omgevingsbeleid onder het huidige recht voor de fysieke leefomgeving:

- Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- Wet milieubeheer (Wm);
- Waterwet (Ww);
- Planwet verkeer en vervoer (Pvv);
- Wet natuurbescherming (Wnb).

Daarnaast zijn ook de kaders van de Algemene Wet Bestuursrecht en de Provinciewet van toepassing.

Conform de Omgevingswet ligt de bevoegdheid voor het aanpassen van de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening bij Provinciale Staten. Gedeputeerde Staten is bevoegd voor het Omgevingsprogramma.

Proces

Het betreft de vaststelling van beleid als resultante van de beleidsontwikkeling.

De separate beleidsonderdelen hebben een eigen participatieproces doorlopen. Voor het geheel is een digitaal Open Huis georganiseerd. Tevens is een korte evaluatie gedaan van het doorlopen proces deze is ter kennisname aan Provinciale Staten verzonden.

Voor de behandeling in de procedurevergadering van 14 april hebben Provinciale Staten de stukken ontvangen voor de ontwerp herziening Omgevingsbeleid 2021. Deze omvat een aantal beleidsaanpassingen op wonen, ruimtelijke kwaliteit, bedrijventerreinen, externe veiligheid en molenbiotopen.

Procedure

Na agendering in de procedurevergadering van de Integrale Commissie van Provinciale Staten op 14 april 2021 zal het voorstel inhoudelijk worden besproken op 2 juni 2021 en plenaire behandeling in Provinciale Staten van 16 juni 2021. Dan kan het verbeterde Omgevingsbeleid inwerkingtreden op 1 juli 2021.

Het voorstel om de ontwerp herziening Omgevingsbeleid 2021 voor inspraak vrij te geven ligt ook ter behandeling voor bij de Integrale Commissie. Het is zeer wenselijk dat deze stukken nog voor het zomerreces ter inzage gaan.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 6 april 2021, met het besluitnummer PZH-2021-771175798;

Gelet op Artikel 143, lid 2 van de Provinciewet, alsmede de Algemene wet bestuursrecht, de Ontgrondingenwet, de Scheepvaartverkeerswet, de Waterwet, de Wegenwet, de Wegenverkeerswet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet bodembescherming, de Wet luchtvaart, de Wet milieubeheer, de Wet natuurbescherming, de Wet ruimtelijke ordening en de Planwet verkeer en vervoer, de Omgevingswet;

Besluiten:

1. Vast te stellen de Nota van Beantwoording Omgevingsbeleid.
2. Vast te stellen de Omgevingsvisie Zuid-Holland met planidentificatienummer NL.IMRO.9928.DOSx2016x0604358SV-VA01.
3. Vast te stellen het besluit tot wijziging van de Omgevingsverordening Zuid-Holland en de bijbehorende Nota van Toelichting, met planidentificatienummer NL.IMRO.9928.DOSx2016x0404358VO-VA01.
4. Vast te stellen het besluit tot intrekking van het Programma ruimte en het Programma mobiliteit

Den Haag, 16 juni 2021

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

Drs. E.W.K. Meurs

drs. J. Smit

Bijlagen:

1. Gewijzigd ontwerp-Omgevingsbeleid, bestaande uit:
 - a. Omgevingsvisie Zuid-Holland 2020 Deel 1
 - b. Omgevingsvisie Zuid-Holland 2020 Deel 2
 - c. Omgevingsverordening Zuid-Holland met Nota van Toelichting
2. Omgevingsprogramma Zuid-Holland
3. Nota van Beantwoording Omgevingsbeleid 2020 waarin de ontvangen zienswijzen op het ontwerp-omgevingsbeleid Zuid-Holland 2020 zijn beantwoord en waarin een overzicht is opgenomen van de aanpassingen in het gewijzigd ontwerp-Omgevingsbeleid.
4. Statenvoorstel - Vaststelling Omgevingsbeleid Zuid-Holland 2020, bestaande uit de Omgevingsvisie, de Omgevingsverordening en het Omgevingsprogramma
5. Leefomgevingstoets voor aanpassingen Omgevingsbeleid op Circulair en Klimaat
6. Overzicht wijzigingen Omgevingsbeleid 2020.
7. Juridisch advies over instructieregels die verwijzen naar beleid

Den Haag, 6 april 2021

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

--	--

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit